

**REPUBLIKA HRVATSKA
VLADA REPUBLIKE HRVATSKE**

**OBRAZLOŽENJE PRIJEDLOGA IZMJENA I DOPUNA
DRŽAVNOG PRORAČUNA REPUBLIKE HRVATSKE
ZA 2010. GODINU**

Zagreb, 23. kolovoza 2010.

SADRŽAJ

1. MAKROEKONOMSKI OKVIR	3
2. PRIHODI DRŽAVNOG PRORAČUNA.....	4
3. RASHODI DRŽAVNOG PRORAČUNA	7
4. PROCJENA UKUPNOG MANJKA/VIŠKA DRŽAVNOG PRORAČUNA.....	15
5. RAČUN FINANCIRANJA DRŽAVNOG PRORAČUNA.....	16
6. IZVANPRORAČUNSKI KORISNICI.....	17
7. PROCJENA UKUPNOG MANJKA/VIŠKA KONSOLIDIRANE OPĆE DRŽAVE....	19

1. MAKROEKONOMSKI OKVIR

U prvom tromjesečju 2010. godine realni međugodišnji pad bruto domaćeg proizvoda (BDP) iznosio je 2,5%. Sve komponente s rashodne strane BDP-a, osim izvoza roba i usluga, zabilježile su u prvom tromjesečju 2010. realno smanjenje na međugodišnjoj razini. Pritom je najveće međugodišnje smanjenje zabilježeno kod investicija u fiksni kapital, u iznosu od 13,9%. Slijedi uvoz roba i usluga s realnim smanjenjem od 4,8%, osobna potrošnja je smanjena 4,1%, a državna potrošnja 1,1%. Realni rast izvoza roba i usluga iznosio je 3,6% u prvom tromjesečju 2010. godine. Dosad objavljeni visokofrekventni pokazatelji ukazuju na nastavak nepovoljnih kretanja u drugom tromjesečju. U drugom tromjesečju 2010. industrijska proizvodnja smanjena je na međugodišnjoj razini 3,3%, broj noćenja turista 3,5%, a realni promet trgovine na malo 4,4%. Građevinski radovi ostvarili su u travnju i svibnju 2010. međugodišnje smanjenje od 16,7%. Povoljnija ostvarenja zabilježena su u vanjskotrgovinskoj razmjeni gdje je robni izvoz u drugom tromjesečju 2010. zabilježio povećanje od 16,6% na međugodišnjoj razini, dok je robni uvoz smanjen 4,1%.

Temeljem opisanih kretanja makroekonomskih pokazatelja, za cijelu 2010. godinu očekuje se realni pad BDP-a od 1,6%. Projekcije ukazuju na realno smanjenje osobne potrošnje u 2010. godini. U uvjetima daljnjeg smanjenja domaće potražnje, u 2010. godini očekuje se i realni pad investicija. Ovdje prije svega treba istaknuti dodatno smanjenje planiranih ulaganja građevinskog sektora koji je bio glavni pokretač investicijske aktivnosti tijekom prijašnjih godina. Procjenjuje se da će državna potrošnja u 2010. godini zabilježiti blago realno smanjenje. Što se tiče neto izvoza, u 2010. godini se opet očekuje njegov pozitivan doprinos promijeni realnog BDP-a. Naime, kao posljedica daljnjeg smanjenja domaće potražnje predviđa se realno smanjenje uvoza roba i usluga. Uzevši u obzir predviđeni oporavak gospodarske aktivnosti glavnih hrvatskih izvoznih partnera očekuje se porast robnog izvoza, a očekuje se i blagi porast izvoza usluga. Procjenjuje se da će prosječni međugodišnji porast indeksa potrošačkih cijena usporiti na 1,4% u 2010. godini u najvećem dijelu kao rezultat agregatne potražnje.

Tablica 1.: Osnovni makroekonomski pokazatelji

	2008.	2009.	IV 2010.	V 2010.	VI 2010.	I - V 2010.	I - VI 2010.
Bruto domaći proizvod, realni rast	2.4	-5.8	-	-	-	-	-
Industrijska proizvodnja, % godišnja promjena	1.2	-9.2	-5.5	-1.9	-2.6	-1.9	-2.0
Trgovina na malo, realna % godišnja promjena	-0.5	-15.3	-8.0	-3.7	-1.5	-6.1	-5.3
Noćenja turista, % godišnja promjena	2.0	-1.4	-5.4	3.9	-6.2	-0.1	-3.5
Indeks građevinskih radova, % godišnja promjena	11.8	-6.5	-17.2	-16.1	-	-18.2	-17.8
Indeks potrošačkih cijena, % godišnja promjena	6.1	2.4	0.6	0.8	0.7	0.8	0.8
Prosječna mjesečna bruto plaća, u kunama	7,544	7,711	7,606	7,662	-	7,636	-
Stopa nezaposlenosti ILO, %	8.4	9.1	-	-	-	-	-
Broj registriranih nezaposlenih, 1000, kr	240	292	309	296	286	296	286
Broj zaposlenih, 1000, kr	1,544	1,450	1,416	1,425	1,435	1,425	1,435

Izvor: Državni zavod za statistiku

2. PRIHODI DRŽAVNOG PRORAČUNA

Nastavak globalnih i domaćih nepovoljnih ekonomskih kretanja odrazio se i na prikupljanje prihoda državnog proračuna tijekom 2010. godine. Novi plan prihoda državnog proračuna za 2010. godinu temeljen je na planiranim makroekonomskim kretanjima i dosadašnjem ostvarenju prihoda u 2010. godini. Prema novom planu, ukupni prihodi za 2010. godinu iznose 108,3 milijarde kuna što je smanjenje od 4,5 milijardi kuna u odnosu na prvotni plan. Ukupni prihodi državnog proračuna sastoje se od prihoda poslovanja, planiranih u iznosu 108,0 milijardi kuna te prihoda od prodaje nefinancijske imovine u iznosu 267,2 milijuna kuna.

Porezni prihodi

Porezni prihodi su novim planom za 2010. godinu planirani u iznosu od 62,0 milijardi kuna, a u odnosu na prvotnu projekciju smanjeni su za 3,5 milijardi kuna. Ovi prihodi projicirani su na temelju dosadašnjeg ostvarenja u 2010. godini, te u skladu s očekivanjima u kretanju gospodarske aktivnosti do kraja godine. Najveće izmjene u poreznim приходima bilježi prihod od poreza na dodanu vrijednost i prihod od poreza na dobit.

Porez na dohodak

Prihodi od poreza na dohodak prema novom planu za 2010. godinu iznose 1,2 milijarde kuna, što je u odnosu na prvotni plan smanjenje od 337,4 milijuna kuna. Novi plan ovih prihoda pod utjecajem je očekivanih kretanja na tržištu rada tijekom 2010., kao i učinaka izmjena Zakona o porezu na dohodak kojima su promijenjene porezne stope poreza na dohodak te razredi za primjenu stopa, a s ciljem pojednostavljenja sustava poreza na dohodak i manjeg poreznog opterećenja za najveći dio hrvatskih građana.

Porez na dobit

Novim planom za 2010. godinu prihodi od poreza na dobit smanjeni su za 2,0 milijardi kuna u odnosu na originalni plan i iznose 6,3 milijarde kuna. Navedena kretanja pod utjecajem su ekonomskih kretanja u 2009. godini te njihovih utjecaja na poslovne rezultate u gospodarstvu.

Porezi na imovinu

Prihodi od poreza na imovinu smanjeni su za 70,1 milijuna kuna u odnosu na prvotni plan i iznose 491,3 milijuna kuna. Ovi prihodi projicirani su na temelju dosadašnjeg ostvarenja u 2010. godini i očekivanih kretanja do kraja godine.

Porez na dodanu vrijednost

Novi plan prihoda od poreza na dodanu vrijednost manji je za 937,2 milijuna kuna u odnosu na prvotni plan te ukupno iznosi 37,9 milijardi kuna. Projicirano smanjenje prihoda temelji se na dosadašnjem ostvarenju prihoda od PDV-a, kao i na očekivanim gospodarskim kretanjima do kraja godine.

Prihodi od trošarina

Prihodi od trošarina novim planom za 2010. godinu bilježe povećanje od 302,2 milijuna kuna u odnosu na prvotni plan i iznose 11,3 milijarde kuna. Zbog dosadašnjeg ostvarenja i očekivanja u kretanju potrošnje trošarinskih proizvoda te izmjena u sustavu oporezivanja, najveće povećanje bilježe prihodi od trošarina na naftu i prihodi od trošarina na duhan i duhanske proizvode. Naime, Uredbom Vlade mijenja se iznos stope proporcionalne trošarine na cigarete s primjenom od 1. listopada 2010. godine, na način da se ista povećava sa 30% na 35% od maloprodajne cijene radi postupnog dostizanja minimalnih uvjeta i iznosa trošarine na cigarete propisanih direktivama EU. Također, Uredbom Vlade mijenja se visina trošarine za bezolovni motorni benzin koji se koristi kao pogonsko gorivo s primjenom od 1. rujna 2010. godine, na način da se ista povećava s 2850,00 kn/1000l na 3.100,00 kuna/1000l što je povećanje od 0,25 kuna po litri za koliko je ista trošarina bila umanjena u vrijeme snažnih pritisaka na cijene naftnih derivata 2007. godine.

Porezi na međunarodnu trgovinu i transakcije

Ovim porezima planira se prikupiti 1,7 milijardi kuna u 2010. godini što predstavlja smanjenje od 92 milijuna kuna u odnosu na prvotni plan, a temeljeno na dosadašnjem kretanju prihoda po ovoj osnovi i očekivanja do kraja godine.

Ostali prihodi od poreza

Posebnim porezom na plaće, mirovine i druge primitke tijekom 2010. godine planira se prikupiti 1,9 milijardi kuna proračunskih prihoda. Navedeni planirani iznos prihoda po ovoj osnovi pod utjecajem je ukidanja niže stope ovog poreza od srpnja 2010. godine te ukidanja njegove više stope od studenog 2010. godine.

Doprinosi

Prihodi od socijalnih doprinosa novim planom za 2010. godinu projicirani su u iznosu od 38,8 milijardi kuna i bilježe smanjenje od 1,6 milijardi kuna u odnosu na originalni plan. Projekcija ovih prihoda temelji se na dosadašnjem ostvarenju prihoda od doprinosa tijekom 2010. godine, te na očekivanim kretanjima prema kraju tekuće godine.

Pomoći

Prihodi od pomoći prema novom planu za 2010. planirani su u iznosu od 1,0 milijarde kuna, što je za 291,4 milijuna kuna manje od prvotnog plana za 2010. godinu.

Prihodi od imovine

Prema novom planu za 2010. godinu prihodi od imovine iznose 2,1 milijardu kuna, što je povećanje od 594,6 milijuna kuna u odnosu na prvotni plan. Ovo povećanje odnosi se na dug INA-e koji je nastao tijekom 2009., a uplaćen je tijekom 2010. godine na stavku naknada za ceste. Od 2010. godine naknada za ceste u cijeni goriva uplaćuje se na zajedničku stavku s trošarinama na naftu i naftne derivate.

Prihodi od administrativnih pristojbi i prihodi po posebnim propisima

Prihodi od administrativnih pristojbi i prihodi po posebnim propisima novim planom za 2010. godinu povećani su za 134,4 milijuna kuna i iznose 3,5 milijardi kuna. Povećanje ove kategorije prihoda temeljeno je na dosadašnjem ostvarenju tijekom 2010. godine.

Ostali prihodi

Ostali prihodi državnog proračuna koji se sastoje od prihoda od kazni, prihoda od vlastite djelatnosti proračunskih korisnika, te donacija od pravnih i fizičkih osoba izvan opće države novim planom za 2010. godinu povećani su za 10,5 milijuna kuna i iznose 612 milijuna kuna.

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine se novim planom za 2010. godinu planiraju u iznosu od 267,2 milijuna kuna, čime su u odnosu na prvotni plan povećani za 16,9 milijuna kuna.

Tablica 2.: Usporedba prihoda državnog proračuna planiranih planom i rebalansom za 2010. godinu

<i>(milijuni HRK)</i>	2009.	Plan 2010.	Rebalans 2010.
PRIHODI POSLOVANJA	109.201	112.579	108.015
1. Prihodi od poreza	59.537	65.459	62.002
Porez na dohodak	1.399	1.538	1.201
Porez na dobit	9.440	8.272	6.315
Porezi na imovinu	532	561	491
Porezi na robu i usluge	46.444	51.118	50.458
- Porez na dodanu vrijednost	37.050	38.822	37.885
- Porez na promet	123	133	122
- Trošarine	8.205	10.982	11.284
- Poseban porez na automobile	697	711	662
- Poseban porez na naftne derivate	3.252	6.078	6.230
- Poseban porez na alkohol	190	170	193
- Poseban porez na pivo	681	685	661
- Poseban porez na bezalkoholna pića	126	129	124
- Poseban porez na duhanske prerađevine	3.074	3.017	3.237
- Poseban porez na kavu	157	161	152
- Poseban porez na luksuzne proizvode	30	32	25
- Porezi i naknade od igara na sreću i zabavu	533	638	609
- Ostali porezi na robu i usluge	533	542	558
Porezi na međunarodnu trgovinu i transakcije	1.721	1.750	1.658
2. Doprinosi	39.995	40.329	38.774
Doprinosi za zdravstveno osiguranje	18.288	18.556	17.835
Doprinosi za mirovinsko osiguranje	19.838	19.869	19.121
Doprinosi za zapošljavanje	1.869	1.904	1.818
3. Pomoći	675	1.321	1.030
4. Prihodi od imovine	5.308	1.541	2.135
Prihodi od financijske imovine	1.619	660	528
Prihodi od nefinancijske imovine	3.689	880	1.607
5. Prihodi od administrativnih pristojbi i po posebnim propisima	3.098	3.328	3.462
6. Ostali prihodi	588	602	612
PRIHODI OD PRODAJE NEFINANCIJSKE IMOVINE	304	250	267
1. *Prihodi od prodaje neproizvedene imovine	38	20	24
2. Prihodi od prodaje proizvedene imovine	258	229	239
3. *Prihodi od prodaje proizvedene katkotrajne imovine	8	2	4
UKUPNI PRIHODI PRORAČUNA	109.505	112.829	108.282

3. RASHODI DRŽAVNOG PRORAČUNA

Mjerama fiskalne politike Vlada RH kontinuirano radi potrebne prilagodbe za rješavanje ekonomskih problema izazvanih ekonomskom krizom globalnih razmjera.

Mjerama smanjenja javnih rashoda i racionalizacije poslovanja Vlada RH je u 2009. i 2010. godini smanjila ukupnu razinu državne potrošnje za 6,1 milijardu kuna (efekt smanjenja u 2009. godini je 2,7 milijardi kuna, a u 2010. godini je 3,4 milijarde kuna):

- Smanjene su plaće (za državne i javne službe smanjenje od 6%, za državne dužnosnike smanjenje od 10%+5%, za pravosudne dužnosnike smanjenje od 10%).
- Ukinuta je indeksacija mirovina za 2010., smanjene su mirovine saborskim zastupnicima za 10%+10%, ostale mirovine po posebnim propisima smanjene su za 10%.
- Ukinuta je nabava udžbenika za učenike osnovnih i srednjih škola.
- Ukinuto je financiranje javnog međumjesnog prijevoza za učenike srednjih škola.
- Smanjene su subvencije i kapitalne pomoći trgovačkim društvima u vlasništvu države – prvenstveno HŽ-u i Jadroliniji.
- Smanjen je broj osoba s invaliditetom koje su oslobođene od plaćanja cestarine. Oslobođenje ostaje osobama s 80% ili više postotka tjelesnog oštećenja, odnosno osobama kod kojih je utvrđeno tjelesno oštećenje koje ima za posljedicu nesposobnost donjih ekstremiteta 60% ili više.
- Smanjena je osnovica za obračun doprinosa za samostalne umjetnike kojima se doprinosi isplaćuju iz državnog proračuna.
- Vlada RH je Hrvatskom saboru uputila Prijedlog zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe - posljedica usvajanja: smanjenje iznosa sredstava koja se osiguravaju u državnom proračunu za redovito godišnje financiranje političkih stranaka i nezavisnih zastupnika u Hrvatskom saboru.
- Svi rashodi za redovno poslovanje proračunskih korisnika smanjeni su kada se uzme u obzir efekt povećanja rashoda vezanih uz financiranje aktivnosti i projekata za ispunjavanje uvjeta za članstvo u Europskoj uniji (2,0 milijardi kuna).

Tablica 3.: Efekti mjera smanjenja proračunske potrošnje na proračun za 2009. i 2010. godinu

mil. HRK	2009.	2010.
smanjenje plaća za državne i javne službe od 6%	1.136,7	1.690,0
smanjenje plaća za državne dužnosnike od 10% i 5%	5,8	10,4
smanjenje plaća za pravosudne dužnosnike od 10%	44,0	66,0
smanjenje mirovina saborskim zastupnicima za 10% u 2009. i 10% u 2010. godini	2,2	9,2
smanjenje ostalih mirovina po posebnim propisima		242,2
ukidanje besplatnih udžbenika	470,0	430,0
ukidanje financiranja javnog međumjesnog prijevoza za učenike srednjih škola	145,0	345,0
smanjenje osnovice za obračun doprinosa za samostalne umjetnike	6,2	18,7
ukidanje oslobođenja od plaćanja cestarina za invalidne osobe manjeg stupnja tjelesnog oštećenja		9,0
racionalizacija poslovanja: smanjenje materijalnih rashoda (službena putovanja, uredski materijal, usluge tekućeg i investicijskog održavanja, usluge promidžbe, intelektualne usluge, reprezentacija)	670,6	322,3
smanjenje tekućih i kapitalnih pomoći trgovačkim društvima u vlasništvu države	232,2	292,0
UKUPNO	2.712,7	3.434,8

Da navedene mjere smanjenja proračunske potrošnje nisu bile pravovremeno provedene proračun 2010. godine bi bio za 3,4 milijarde kuna veći te bi proračunski manjak, zbog smanjenja prihoda u iznosu od 4,5 milijardi kuna, te tako visoke razine rashoda bio 17,5 milijardi kuna odnosno 5,3% BDP-a.

Tablica 4.: Proračunski rezultat u slučaju neprovođenja mjera smanjenja proračunske potrošnje u odnosu na rezultat novog plana prihoda i rashoda u 2010. godini

u mil HRK	Novi plan 2010.	Plan proračuna bez provedenih ušteda
Prihodi	108.282,5	108.282,5
Rashodi	122.340,2	125.747,3
Rezultat	-14.057,7	-17.464,8
% BDP-a	4,2	5,3

Uz navedeno Vlada RH je poduzela mjere za sprječavanje daljnjeg rasta proračunske potrošnje kao što je: zabrana zapošljavanja u državnim i javnim službama osim za potrebe u procesu pridruživanja Europskoj uniji, reorganizacija tijela državne uprave i agencija s ciljem racionalizacije poslovanja, osnovan je središnji ured za provođenje objedinjene javne nabave, smanjene su naknade članovima upravnih vijeća i nadzornih odbora na maksimalno 2.000 kuna.

Republika Hrvatska je u završnoj fazi procesa pregovora s Europskom unijom. Tijekom zadnjih nekoliko godina, od stjecanja statusa zemlje kandidatkinje (2004. godine) kontinuirano su se provodile aktivnosti vezane uz prilagodbe u institucionalnom, zakonodavnom i administrativnom smislu kako bi se sustav i propisi Republike Hrvatske harmonizirali s pravilima Europske unije. Ovaj zahtjevan proces ima i značajan fiskalni učinak te su rashodi za to u 2010. godini planirani u iznosu od 2,0 milijardi kuna. Ovi rashodi su najvećim dijelom raspoređeni na rashode za zaposlene, materijalne rashode i rashode za nabavu nefinancijske imovine. Prostor za ove rashode nije osiguran na način da je proračun povećan već se redovna proračunska potrošnja morala za toliko smanjiti čime su napravljeni veliki napori u dodatnoj racionalizaciji svih redovnih aktivnosti.

S obzirom na navedeno Vlada RH je ocijenila da bi:

- daljnje smanjivanje plaća učitelja, profesora, doktora, ostalog medicinskog osoblja, policajaca, i ostalih javnih i državnih službenika,
- daljnje smanjivanje mirovina,
- smanjivanje naknada za nezaposlene, porodičnih naknada, dječjeg doplatka, socijalnih naknada

imalo negativne efekte na prihodnu stranu proračuna, gospodarski oporavak Republike Hrvatske i životni standard građana.

Ovim rebalansom postižu se dodatne uštede na rashodnoj strani proračuna smanjenjem proračunske potrošnje za 1,5 milijardi kuna, ali zbog potrebe za dodatnim sredstvima na pojedinim kategorijama rashoda poput mirovina, naknada za nezaposlene, poticaja u poljoprivredi, naknada za štete uzrokovane elementarnim nepogodama, provedbe referenduma konačan efekt rebalansa je povećanje rashoda za 898,2 milijuna kuna.

Ovo povećanje rashoda i planirano smanjenje prihoda utjecat će na povećanje deficita. Međutim, proračun je jedan od instrumenata fiskalne politike. Vlada RH poduzima niz drugih mjera kojima će potaknuti gospodarsku aktivnost i proračunski rezultat dugoročno učiniti stabilnim i održivim. Rast deficita na 4,2% BDP-a u 2010. godini prihvatljiv je jer će se provedbom Programa gospodarskog oporavka i ostvarivanjem prvih efekata u sljedećoj i narednim godinama negativni trendovi promijeniti u pozitivne i deficit će se značajnije smanjivati do potpunog uravnoteženja prihoda i rashoda što će biti cilj postavljen i u Zakonu o fiskalnoj odgovornosti.

Do postizanja uravnoteženja prihoda i rashoda odnosno nultog deficita svi rashodi državnog proračuna će biti zamrznuti, a broj zaposlenih u javnim i državnim službama će se ukupno smanjivati godišnje za 2% što će utjecati na ukupno smanjenje rashoda za zaposlene i materijalnih rashoda.

Obrazloženje rashoda po ekonomskoj klasifikaciji

Ukupni rashodi državnog proračuna za 2010. godinu izmjenama proračuna planirani su na razini od 122,3 milijarde kuna, a čine ih rashodi poslovanja i rashodi za nabavu nefinancijske imovine.

Rashodi poslovanja povećavaju se za 1,2 milijarde kuna i iznose 120,3 milijarde kuna. Najznačajnija povećanja odnose se na mirovine (356,7 milijuna kuna), naknade za nezaposlene (386,4 milijuna kuna) i aktivnu politiku zapošljavanja (50,6 milijuna kuna) te

subvencije poljoprivrednicima (600,6 milijuna kuna), naknade za štete uzrokovane elementarnim nepogodama (300 milijuna kuna), troškovi provedbe referenduma (170 milijuna kuna) i porodiljne naknade (100 milijuna kuna). Rashodi za nabavu nefinancijske imovine smanjuju se za 314,9 milijuna kuna s tim da se ne odustaje od nijednog kapitalnog projekta već za neke od planiranih projekata priprema natječajne dokumentacije traje nešto duže zbog potrebe usaglašavanja s Europskom unijom te će prva plaćanja biti u 2011., a ne u 2010. godini kako je prvotno planirano.

Tablica 5.: Rashodi državnog proračuna

mil. HRK	2008.	2009.	Plan 2010.	Indeks P10./09.	Povećanje/ Smanjenje	Novi plan 2010.	Indeks NP10./ P10.
UKUPNO	118.584,0	120.191,4	121.441,8	101,0	898,4	122.340,2	100,7
3 Rashodi poslovanja	115.292,4	117.924,0	119.079,2	101,0	1.213,2	120.292,4	101,0
31 Rashodi za zaposlene	21.594,3	22.510,5	22.517,6	100,0	42,3	22.559,9	100,2
32 Materijalni rashodi	8.528,9	8.018,3	8.804,3	109,8	-154,7	8.649,6	98,2
34 Financijski rashodi	5.348,0	5.788,1	6.335,7	109,5	-32,5	6.303,1	99,5
35 Subvencije	6.859,5	6.710,0	5.924,7	88,3	527,6	6.452,2	108,9
36 Pomoći dane u inozemstvo i unutar opće države	5.716,5	5.431,9	5.252,9	96,7	62,9	5.315,8	101,2
37 Naknade građ.i kućan.na tem.osig.i dr. naknade	60.135,6	63.999,1	64.564,7	100,9	703,7	65.268,3	101,1
38 Ostali rashodi	7.109,6	5.466,1	5.679,4	103,9	64,0	5.743,4	101,1
4 Rashodi (za nabavu nefinancijske imovine)	3.291,5	2.267,4	2.362,6	104,2	-314,9	2.047,7	86,7

Rashodi poslovanja

Rashodi poslovanja iznose 120,3 milijarde kuna. Od ukupnih rashoda poslovanja najveći dio odnosi se na:

- naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade (najvećim dijelom mirovine, zdravstvo i socijalne naknade) u iznosu od 65,3 milijardi kuna što je za 703,7 milijuna kuna više u odnosu na prvotni plan,
- rashode za zaposlene u iznosu od 22,5 milijardi kuna.

Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene izmjenama proračuna se povećavaju za 42,3 milijuna kuna. Navedeni rast proizlazi iz potrebe za osiguranjem dodatnih sredstava za isplatu plaća profesorima i ostalim zaposlenicima u znanosti. Sredstva planirana proračunom nisu u potpunosti bila dovoljna za pokrivanje rasta plaća u ovom sektoru od 2,3% prema kolektivnom ugovoru (što na razini godine iznosi 297,5 milijuna kuna) te je nedostatak od 95,1 milijun kuna dijelom pokriven uštedama kod drugih proračunskih korisnika, a dijelom dio navedenim rastom razine ovih rashoda.

Materijalni rashodi

Ukupno smanjenje materijalnih rashoda je u iznosu od 322,3 milijuna kuna i odnosi se najvećim dijelom na smanjenje sredstava za intelektualne usluge (168,6 milijuna kuna), uredski materijal (24,3 milijuna kuna), tekuće i investicijsko održavanje (33,8 milijuna kuna), službena putovanja i stručno usavršavanje zaposlenika (24,0 milijuna kuna). Dio ušteda

usmjeren je na nedostatna sredstva za energiju, komunalne usluge, zdravstvene i veterinarske usluge, računalne usluge zbog čega je neto smanjenje materijalnih rashoda 154,7 milijuna kuna.

Financijski rashodi

Financijski rashodi smanjuju se za 32,5 milijuna kuna kao rezultat smanjenja kamata po sudskim presudama, naknada bankama, i smanjenja troškova administrativne prilagodbe fiskalnog sustava koja je u najvećem dijelu završena.

Subvencije

Rashodi za subvencije povećavaju se u ukupnom iznosu od 527,6 milijuna kuna s tim da se pojedine vrste subvencija smanjuju, a druge povećavaju. Tako je ukupno povećanje subvencija 754,5 milijuna kuna uz istovremeno smanjenje od 226,9 milijuna kuna.

Najznačajnije je povećanje poticaja u poljoprivredi u iznosu od 600,6 milijuna kuna, poticaja za očuvanje prometne povezanosti regija (Croatia airlines-u) u iznosu od 50 milijuna kuna, poticaja za mjere aktivne politike zapošljavanja u iznosu od 22,0 milijuna kuna te poticaja za poduzetnike u turizmu u iznosu od 5,9 milijuna kuna. Zbog potrebe za značajnijim restrukturiranjem i prilagođavanjem za uspješno sudjelovanje u korištenju Europskih fondova povećavaju se subvencije HŽ Infrastrukturi d.o.o. za zbrinjavanje viška zaposlenih u iznosu od 36,0 milijuna kuna.

Tablica 6.: Poticaji u poljoprivredi

mil. HRK	2008.	2009.	Plan 2010.	Indeks P10./09.	Povećanje/ Smanjenje	Novi plan 2010.	Indeks NP10./ P10.
Poticanje poljoprivredne proizvodnje i intervencije na tržištu	2.522,2	2.570,9	2.191,7	85,3	616,6	2.808,3	128,1
Potpore dohotku nekomercijalnim poljoprivrednicima	121,8	125,6	135,0	107,5	15,0	150,0	111,1
Tržišne intervencije	193,7	359,2	100,0	27,8	20,0	120,0	120,0
Ostale potpore u poljoprivredi	390,8	458,2	463,2	101,1	-51,1	412,1	89,0
UKUPNO	3.228,5	3.513,9	2.889,9	82,2	600,6	3.490,4	120,8

Smanjenja su velikim dijelom vezana uz ispunjavanje uvjeta za članstvo u Europskoj uniji te se tako smanjuju subvencije brodogradnji u iznosu od 70,0 milijuna kuna, smanjuju se do sada uglavnom neučinkovite mjere uplitanja države u gospodarske tokove – subvencije za restrukturiranje pojedinih grana industrije i za poticanje izvoza u iznosu od 29,9 milijuna kuna. Planirane potpore za očuvanje radnih mjesta u praksi se ne koriste predviđenom dinamikom te se planirana sredstva smanjuju za 99,6 milijuna kuna. Navedeno se supstituira pojačanim ulaganjima u aktivne mjere zapošljavanja.

Tablica 7.: Rashodi za subvencije

mil. HRK	2008.	2009.	Plan 2010.	Indeks P10./09.	Povećanje/ Smanjenje	Novi plan 2010.	Indeks NP10./ P10.
35 Subvencije	6.859,5	6.710,0	5.924,7	88,3	539,6	6.464,2	109,1
- od čega:							
- poticaji u poljoprivredi	3.228,5	3.513,9	2.889,9	82,2	600,6	3.490,4	120,8
- očuvanje prometne povezanosti regija - Croatia Airlines	99,9	94,7	75,0	79,2	40,0	115,0	153,3
- zbrinjavanja viška zaposlenih u HŽ-u	76,2	67,0	70,0	104,5	36,0	106,0	151,4
- aktivna politika zapošljavanja	104,1	22,0	28,4	128,7	21,4	49,8	175,4
- poticaji poduzetnicima u turizmu	66,8	30,5	49,3	161,7	5,0	54,2	110,0
- potpore za očuvanje radnih mjesta	0,0	0,0	99,8	x	-99,0	0,8	0,8
- subvencije brodogradnji	376,1	283,1	96,2	34,0	-70,0	26,2	27,3
- poticanje izvoza	14,1	36,7	42,3	115,1	-15,0	27,3	64,5
- restrukturiranje i razvoj pojedinih grana industrije	129,0	80,0	93,5	116,9	-14,9	78,6	84,1
- potpora za kupnju uređaja za prijam digitalnog TV signala	0,0	0,0	4,0	x	-4,0	0,0	0,0

Pomoći

Pomoći dane u inozemstvo i unutar opće države povećavaju se za 62,9 milijuna kuna s tim da je efekt ukupnog povećanja 228,0 milijuna kuna uz istovremeno smanjenje od 160,4 milijuna kuna.

U ove rashode uključen je najveći dio novih troškova provedbe referenduma u iznosu od 158,0 milijuna kuna te se povećavaju izdvajanja za fond poravnania za decentralizirane funkcije u iznosu od 70 milijuna kuna. Smanjuju se sredstva za pojedine aktivnosti Fonda za regionalni razvoj koje do sada nisu bile realizirane, u iznosu od 81,2 milijuna kuna, subvencije kamata na kredite u iznosu od 17,8 milijuna kuna, ostvarena je i ušteda na aktivnosti provedbe izbora u iznosu od 9,5 milijuna kuna.

Naknade građanima i kućanstvima

Najveću stavku u rashodima poslovanja čine naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade u iznosu od 65,3 milijardi kuna. Većinu navedenih rashoda čine mirovine za koje se izmjenama proračuna osiguravaju dodatna sredstva u iznosu od 356,7 milijuna kuna.

Tablica 8.: Rashodi za mirovine i kretanje broja umirovljenika

mil. HRK	2008.	2009.	Plan 2010.	Indeks P10./09.	Povećanje/ Smanjenje	Novi plan 2010.	Indeks NP10./ P10.
rashodi za mirovine	32.774,4	34.389,7	34.614,9	100,7	356,7	34.971,6	101,0
- od čega mirovine branitelja	4.487,3	5.016,9	5.110,0	101,9	-60,0	5.050,0	98,8
broj umirovljenika	*1.145.438	1.172.500				**1.189.741	
- od čega branitelja	61.301	67.714				***68.742	

* u siječnju 2008. godine bilo je 1.122.970 umirovljenika

** broj umirovljenika u kolovozu 2010. godine

*** broj umirovljenih branitelja u travnju 2010. godine

U odnosu na 2009. godinu mirovine u proračunu 2010. godini rastu za 582,0 milijuna kuna uslijed očekivanih kretanja broja umirovljenika i time generiraju veći dio rasta rashoda poslovanja. Dodatno izmjenama proračuna rashodi za mirovine se povećavaju za 356,7 milijuna kuna. Pad od 60 milijuna kuna na mirovinama branitelja posljedica je smanjenja mirovina po posebnim propisima od 10%.

Izuzev mirovina, prethodno spomenuta skupina rashoda obuhvaća i naknade utvrđene propisima o zdravstvenom i socijalnom osiguranju te ostale vrste naknada koje građani i kućanstva dobivaju iz proračuna neovisno o sustavima osiguranja.

Tablica 9.: Rashodi za naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade

mil. HRK	2008.	2009.	Plan 2010.	Indeks P10./09.	Povećanje/ Smanjenje	Novi plan 2010.	Indeks NP10./ P10.
37 Naknade građ.i kućan.na tem.osig.i dr. naknade	60.135,6	63.999,1	64.564,7	100,9	703,7	65.268,3	101,1
- od čega:							
- naknade za nezaposlene	814,7	1.246,6	1.181,4	94,8	386,4	1.567,8	132,7
- mirovine	32.774,4	34.389,7	34.614,9	100,7	356,7	34.971,6	101,0
- dodatni porodiljni dopust	899,5	1.131,5	1.108,5	98,0	100,0	1.208,5	109,0
- strukturne potpore sektoru stanovništva (struja, plin)	55,2	128,9	140,0	108,7	65,0	205,0	146,4
- socijalna skrb	1.165,8	1.592,3	1.544,5	97,0	54,4	1.598,9	103,5
- potraživanja radnika u slučaju stečaja poslodavca	11,3	42,9	32,3	75,5	53,0	85,3	263,9
- školarine za dodiplomski i diplomski studij	0,0	0,0	25,0	x	44,0	69,0	276,0
- naknada za uporabu javnih cesta i cestarina za invalide	34,8	29,7	6,0	20,2	35,0	41,0	682,9
- aktivna politika zapošljavanja	28,7	71,0	97,2	136,9	28,6	125,8	129,4
- jednokratna prava (udžbenici za djecu stradalnika iz Domovinskog rata)	10,6	33,4	32,9	98,5	7,0	39,9	121,3
- naknade za bolovanja	1.234,6	1.360,9	1.234,0	90,7	-201,0	1.033,0	83,7
- trajna prava	833,3	853,2	890,0	104,3	-110,0	780,0	87,6
- naknade braniteljima	171,4	148,4	155,0	104,4	-50,1	104,9	67,7
- ostale isplate osiguranicima	236,2	295,0	295,0	100,0	-50,3	244,7	83,0
- doplatak za djecu	1.873,7	1.760,8	1.800,0	102,2	-30,1	1.769,9	98,3

Rashodi za doplatak za djecu se smanjuju u skladu s očekivanim izvršenjem. Rashodi za porodične naknade se povećavaju kako bi se izvršila sva propisima definirana prava. Rashodi za trajna prava branitelja se uslijed smanjenja broja korisnika smanjuju. Rashodi u sustavu zdravstva se smanjuju najviše zbog smanjenja stope bolovanja.

Ostali rashodi poslovanja

Ostali rashodi poslovanja povećavaju se za 330,0 milijuna kuna i to prvenstveno zbog osiguravanja sredstava za naknadu za štete uzrokovane elementarnim nepogodama u visini od 300,0 milijuna kuna. Smanjenja rashoda na ovoj kategoriji vezana su uz smanjenje proračunske zalihe, rashoda po sudskim sporovima, izdvajanja za konzervatorsko-arheološka istraživanja te je neto efekt povećanja na ostalim rashodima poslovanja 64,0 milijuna kuna.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine smanjuju se za 314,9 milijuna kuna. Međutim ovo smanjenje nije rezultat odustajanja od ulaganja u kapitalne projekte već za neke od planiranih projekata priprema natječajne dokumentacije traje nešto duže zbog potrebe usaglašavanja s Europskom unijom te će prva plaćanja biti u 2011., a ne u 2010. godini kako je prvotno planirano.

Tablica 10.: Rashodi za nabavu nefinancijske imovine

	mil. HRK	2008.	2009.	Plan 2010.	Indeks P10./09.	Povećanje/ Smanjenje	Novi plan 2010.	Indeks NP10./ P10.
4	Rashodi (za nabavu nefinancijske imovine)	3.291,5	2.267,4	2.362,6	104,2	-314,9	2.047,7	86,7
41	Rashodi za nabavu neproizvedene imovine	220,8	117,7	105,4	89,5	-20,3	85,0	80,7
42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	2.799,4	1.907,4	2.017,8	105,8	-256,5	1.761,4	87,3
43	Rashodi za nabavu pl.metala i ost.pohr.vrijednosti	10,1	8,9	3,4	38,5	0,0	3,4	98,8
44	Strateške zalihe	86,8	43,1	12,5	29,0	2,0	14,5	116,0
45	Rashodi za dodatna ulaganja na nefinan. imovini	174,4	190,2	223,5	117,5	-40,0	183,4	82,1

4. PROCJENA UKUPNOG MANJKA/VIŠKA DRŽAVNOG PRORAČUNA

Slijedom ukupnih prihoda u iznosu od 108,3 milijarde kuna te ukupnih rashoda u iznosu od 122,3 milijardi kuna, planira se ukupni manjak državnog proračuna na razini od 14,1 milijardu kuna ili 4,2% procijenjenog bruto domaćeg proizvoda za 2010. godinu.

Tablica 11.: Ukupni manjak državnog proračuna

<i>(milijuni HRK)</i>	Ostvarenje 2008	Ostvarenje 2009	Plan 2010.	Novi plan 2010.
Prihodi (6+7)	116.076	110.562	112.829	108.282
Prihodi poslovanja (6)	115.773	110.258	112.579	108.015
Prihodi od prodaje nefinancijske imovine (7)	303	304	250	267
Rashodi (3+4)	118.584	120.191	121.442	122.340
Rashodi poslovanja (3)	115.292	117.924	119.079	120.292
Rashodi za nabavu nefinancijske imovine (4)	3.292	2.267	2.363	2.048
Ukupni manjak/višak	-2.508	-9.629	-8.612	-14.058

5. RAČUN FINANCIRANJA DRŽAVNOG PRORAČUNA

Planirani manjak državnog proračuna financirat će se razlikom ukupnih primitaka od financijske imovine i zaduživanja te ukupnih izdataka za financijsku imovinu i otplate zajmova.

Ukupni primici od financijske imovine i zaduživanja novim planom za 2010. godinu planirani su u iznosu od 35,4 milijarde kuna. U isto vrijeme, ukupni izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova planiraju se na razini od 21,3 milijarde kuna.

U strukturi primitaka od financijske imovine i zaduživanja najveći dio u iznosu od 23 milijarde kuna ili 65,1% čine primici od zaduživanja vrijednosnim papirima što se odnosi na financiranje putem obveznica na domaćem financijskom tržištu u planiranom iznosu od 12,2 milijarde te obveznica na inozemnom financijskom tržištu u planiranom iznosu 10,8 milijardi kuna. Primici od zaduživanja zajmovima na domaćem i inozemnom financijskom tržištu čine najveći dio preostalog iznosa ukupnih primitaka od financijske imovine i zaduživanja za 2010. godinu te se planiraju u iznosu od 11,6 milijardi kuna. Preostali dio primitaka od financijske imovine i zaduživanja odnosi se na povrate danih zajmova u iznosu od 733,7 milijuna kuna.

U strukturi izdataka za financijsku imovinu i otplate zajmova najveći dio od 11,3 milijarde kuna ili 53% imaju izdaci za otplatu glavnice primljenih zajmova. Najveći dio preostalog iznosa ukupnih izdataka za financijsku imovinu i otplate zajmova odnosi se na izdatke za otplatu glavnice za izdane vrijednosne papire u ukupnom iznosu od 7,8 milijardi kuna. Ostatak ukupnih izdataka za financijsku imovinu i otplate zajmova odnosi se na izdatke za dane zajmove te izdatke za dionice i udjele u glavnici. Izdaci za dane zajmove su planirani u iznosu od 1,4 milijarde kuna dok su izdaci za dionice i udjele u glavnici planirani u iznosu od 804,1 milijun kuna.

Tablica 12.: Ukupni prihodi, rashodi i financiranje državnog proračuna

<i>(milijuni HRK)</i>	Ostvarenje 2009.	Plan 2010.	Novi plan 2010.
PRIHODI POSLOVANJA	110.258	112.579	108.015
PRIHODI OD PRODAJE NEFINANCIJSKE IMOVINE	304	250	267
RASHODI POSLOVANJA	117.924	119.080	120.292
RASHODI ZA NABAVU NEFINANCIJSKE IMOVINE	2.267	2.362	2.048
RAZLIKA - VIŠAK/MANJAK	-9.629	-8.612	-14.058
PRIMICI OD FINANCIJSKE IMOVINE I ZADUŽIVANJA	26.590	28.790	35.361
IZDACI ZA FINANCIJSKU IMOVINU I OTPLATE ZAJMOVA	12.833	20.178	21.304
PROMJENA U STANJU DEPOZITA	4.128	0	0
NETO FINANCIRANJE	9.629	8.612	14.058

6. IZVANPRORAČUNSKI KORISNICI

Na razini izvanproračunskih korisnika dva su korisnika koja mijenjaju prvotni plan za 2010. godinu, a to su Hrvatske vode i Hrvatski fond za privatizaciju dok Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost, Hrvatske ceste i Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka nemaju izmjena u svojem planu za 2010. godinu.

Ukupni prihodi poslovanja izvanproračunskih korisnika novim planom za 2010. godinu planirani su u iznosu od 5,2 milijarde, što je smanjenje u odnosu na prvotni plan za 135 milijuna kuna. Ovo smanjenje se odnosi na Hrvatske vode koje novim planom u najvećoj mjeri smanjuju svoje prihode po osnovi prihoda po posebnim propisima i to najvećim dijelom u dijelu prihoda od vodnog doprinosa. Naime, Uredbom Vlade RH od 01. srpnja za obračun vodnog doprinosa primjenjuju se tarife niže za 25% što je uz smanjenje investicijske aktivnosti građenja glavni uzrok niže planiranom iznosu u odnosu na prvotni plan. U strukturi ukupnih prihoda poslovanja svih izvanproračunskih korisnika iskazanih zajedno najznačajniji izvor predstavljaju prihodi od administrativnih (upravnih) pristojbi i prihodi po posebnim propisima u iznosu od 2,7 milijardi kuna, a isti bilježe smanjenje u odnosu na prvotni plan za 125 milijuna kuna. Pritom se najveći dio odnosi na prihode vodoprivrede unutar Hrvatskih voda. Sljedeća po veličini stavka su pomoći, a planirane su u iznosu od 1,7 milijardi kuna ili 30,9 milijuna kuna manje u odnosu na prvotni plan. Najveći dio ukupnih pomoći otpada na kapitalne pomoći iz državnog proračuna Hrvatskim cestama. Slijede prihodi od imovine pri čemu najveći dio čine ostali prihodi od financijske imovine kod Državne agencije za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka. Prihodi od imovine svih izvanproračunskih korisnika su novim planom utvrđeni u iznosu od 765,7 milijuna kuna ili 8,5 milijuna kuna više u odnosu na prvotni plan za 2010. Preostali dio odnosi se na ostale prihode koji novim planom za 2010. godinu iznose 14 milijuna kuna te su za 11 milijuna kuna veći u odnosu na prvotni plan.

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine novim planom za 2010. godinu iznose 51 milijun kuna i u najvećoj mjeri se odnose na prihode od prodaje zemljišta i građevinskih objekata unutar Hrvatskog fonda za privatizaciju. Planirani iznos je nepromijenjen u odnosu na prvotni plan.

Ukupni rashodi poslovanja izvanproračunskih korisnika novim planom za 2010. godinu planirani su u iznosu od 4,3 milijarde kuna, što je za 39,8 milijuna kuna više u odnosu na prethodni plan. Navedeno povećanje rashoda odnosi se na Hrvatske vode čiji su rashodi poslovanja novim planom uvećani za 44,5 milijuna kuna dok su u okviru novog plana rashodi poslovanja Hrvatskog fonda za privatizaciju u odnosu na prvotni plan umanjeni za 4,7 milijuna kuna. U strukturi rashoda poslovanja svih izvanproračunskih korisnika najveći dio se odnosi na materijalne rashode koji su povećani za 33,1 milijun kuna odnosno iznose 2,4 milijardi kuna. Navedeno povećanje se u najvećem dijelu odnosi na usluge tekućeg i investicijskog održavanja kod Hrvatskih voda. Drugo mjesto u strukturi ukupnih rashoda poslovanja izvanproračunskih korisnika zauzimaju ostali rashodi pri čemu najveći dio čine kapitalne pomoći Hrvatskih voda. Ostali rashodi izvanproračunskih korisnika novim planom bilježe povećanje od 15,8 milijuna kuna i to na pozicijama Hrvatskih voda te je novi plan ovih rashoda utvrđen u iznosu 794 milijuna kuna. Financijski rashodi su smanjeni za 52 tisuće kuna u odnosu na prvotni plan te iznose 473,8 milijuna kuna. Navedeno smanjenje financijskih rashoda je na poziciji ostalih financijskih rashoda Hrvatskog fonda za privatizaciju. Slijede rashodi za zaposlene u planiranom iznosu od 288,1 milijun kuna čime

bilježe smanjenje u odnosu na prvotni plan za 3,3 milijuna kuna. Rashodi za pomoći iznose 290,8 milijuna kuna te se u odnosu na prvotni plan smanjuju za 5,7 milijuna kuna. Rashodi za subvencije su ostali neizmijenjeni u odnosu na prvotni plan te iznose 48,1 milijun kuna. Isto tako su i rashodi za naknade građanima i kućanstvima ostale neizmijenjene u odnosu na prvotni plan, a ujedno su i udjelom najmanja stavka ukupnih rashoda poslovanja izvanproračunskih korisnika utvrđena u iznosu od 2 milijuna kuna.

Ukupni rashodi za nabavu nefinancijske imovine izvanproračunskih korisnika novim planom za 2010. godinu uvećani su za 130,2 milijuna kuna. Razlog višim planiranim rashodima za nabavu nefinancijske imovine je povećanje plana na pozicijama Hrvatskih voda i to u prvom redu za ulaganja u obnovu i razvitak vodoopskrbe te ulaganja u objekte zaštite voda i mora od zagađivanja.

Novim planom za 2010. godinu ukupni prihodi izvanproračunskih fondova umanjeni su za 135 milijuna kuna, dok su ukupni rashodi uvećani za 171 milijun kuna. Time je iznos planiranog manjka uvećan za 306 milijuna kuna te iznosi 785 milijuna kuna. Osnovni razlog porastu planiranog manjka proizlazi iz porasta planiranog manjka Hrvatskih voda s prvotnih 81,2 milijuna kuna na 392,1 milijun kuna što je u prvom redu povezano sa Zaključkom Vlade RH od 22. travnja i 24. lipnja 2010. godine te Odlukom Ministarstva regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva od 05. srpnja 2010. godine o financiranje projekata iz programa vodoopskrbe, odvodnje i štetnog djelovanja voda. Navedeni projekti će se financirati zaduživanjem u ukupnom iznosu od 1,03 milijarde kuna. Dio navedenoga zaduživanja u iznosu 200 milijuna kuna će se ostvariti na domaćem financijskom tržištu u 2010. godini dok će se ostatak realizirati u 2011.. Preostali dio razlike manjka Hrvatskih voda će se financirati prenesenim viškom iz prethodne godine.

7. PROCJENA UKUPNOG MANJKA/VIŠKA KONSOLIDIRANE OPĆE DRŽAVE

Slijedom ukupno očekivanih prihoda i ukupno planiranih rashoda svih razina proračuna opće države u 2010. godini, ukupni manjak proračuna opće države iznosi 4,7% procijenjenog bruto domaćeg proizvoda iskazano sukladno metodologiji nacionalnoga računskoga plana.

Tablica 13.: Procjena ukupnog manjka/viška konsolidirane opće države

	2009.	Plan 2010.	Novi plan 2010.
Ukupni manjak/višak državog proračuna, % BDP-a	-2,9	-2,6	-4,2
Ukupni manjak/višak izvanproračunskih korisnika, % BDP-a	0,0	-0,1	-0,2
Ukupni manjak/višak jedinica lokalne države, % BDP-a	-0,3	-0,1	-0,2
Ukupni manjak/višak opće države, % BDP-a	-3,2	-2,8	-4,7